

Teisės aktai dėl savavališko prisijungimo

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro

2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-629

(2015 m. spalio 15 d. įsakymo Nr. D1-744

redakcija)

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

VI SKYRIUS

SAVAVALIŠKAS PRIJUNGIMAS PRIE GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS

22. Asmenys, savavališkai prijungę nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus geriamojo vandens naudojimo įrenginius, geriamajam vandeniui tiekti reikalingas komunikacijas ir (arba) nuotekų šalinimo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, traukiami atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² straipsnį.

23. Savavališku prijungimu prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros laikomi šie atvejai:

23.1. geriamojo vandens naudojimo įrenginių ar geriamajam vandeniui tiekti reikalingų komunikacijų prijungimas prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros neturint geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo išduotų prijungimo sąlygų ir (arba) jam nedalyvaujant;

23.2. nuotekų šalinimo įrenginių prijungimas prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros neturint geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo išduotų prijungimo sąlygų ir (arba) jam nedalyvaujant;

23.3. jeigu asmuo nedalyvaujant geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuėmė geriamojo vandens ir (arba) nuotekų apskaitos prietaisą arba jį perkėlė į kitą vietą, arba jį pakeitė, arba nutraukė apsaugos plombas nuo apskaitos prietaiso.

24. Per savavališkai prijungtą vandentiekio įvadą vanduo netiekiamas ir šį įvadą geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas atjungia. Per savavališkai prijungtą nuotekų išvadą nuotekos nepriimamos tvarkyti ir šį išvadą geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas atjungia.

Savavališkai prijungtas vandentiekio įvadas ir nuotekų išvadas atjungiami po to, kai surašomas geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nustatytos formos aktas ir pateikiamas susipažinti ir pasirašyti vartotojui, abonentui ar asmeniui, savavališkai prijungusiam nurodytas komunikacijas ir (arba) įrenginius. Vartotojui, abonentui, asmeniui ar jo atstovui atsisakius dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti, jis galioja, tačiau geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas apie atsisakymą dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti turi pažymėti abiejuose akto egzemplioriuose, iš kurių vienas lieka geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, kitas egzempliorius įteikiamas vartotojui, abonentui, asmeniui ar jo atstovui, savavališkai prijungusiam nurodytas komunikacijas ar įrenginius.

25. Savavališkai prijungto įvado ir (arba) nuotekų išvado atjungimo darbų sąnaudas apmoka savavališkai prijungtų geriamojo vandens naudojimo įrenginių, geriamajam vandeniui tiekti reikalingų komunikacijų ir (arba) nuotekų šalinimo įrenginių savininkas arba kitaip savavališkai prijungtą geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą valdantis ir (arba) naudojantis asmuo.

26. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, patikrinimo metu nustatęs, kad asmuo savavališkai prijungė jam nuosavybės teise priklausančius ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus geriamojo vandens naudojimo įrenginius, geriamajam vandeniui tiekti reikalingas komunikacijas prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros, surašęs geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo patvirtintos formos aktą, informuoja savivaldybių institucijas ir jų įgaliotus pareigūnus, kurie esant Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² ir 589 straipsniuose nustatytiems pagrindams surašo administracinių teisės pažeidimų protokolą pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² ir 589 straipsnius.

27. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, patikrinimo metu nustatęs, kad asmuo savavališkai prijungė jam nuosavybės teise priklausančius ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų šalinimo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros, surašęs geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo patvirtintos formos aktą, informuoja savivaldybių institucijas ir jų įgaliotus pareigūnus, kurie esant Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² ir 589 straipsniuose nustatytiems pagrindams surašo administracinių teisės pažeidimų protokolą pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² ir 589 straipsnius.

28. Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, fiksuodamas savavališko prisijungimo faktą ir pagal šių Taisyklių 24 punktą atjungdamas savavališkai prijungtą geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, akte turi nurodyti savavališko prisijungimo nustatymo datą, laiką, vietą, savavališko prisijungimo laikotarpį (jeigu žinomas), per savavališko prisijungimo laikotarpį suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekį (jeigu nustatoma), geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros atjungimo datą ir laiką. Jeigu savavališko prisijungimo laikotarpis, suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis nežinomas ir nenustatomas, suvartoto geriamojo vandens kiekis apskaičiuojamas vadovaujantis šių Taisyklių 50 punktu, o išleistų nuotekų kiekis – Taisyklių 51 punktu, o išleistų paviršinių nuotekų kiekis – Taisyklių 52¹ punktu.

Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, nustatęs pažeidimus ir surašęs atitinkamą aktą, atlieka mokesčių priskaičiavimus, vadovaujantis sekančiais taisyklių punktais:

„49. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūros metu nustačius, kad geriamojo vandens ir (ar) nuotekų apskaitos prietaisas yra sugadintas, pažeistas, nustatyti požymiai, kad buvo naudojamos mechaninės ar kitos priemonės siekiant sumažinti apskaitos prietaiso rodmenis, abonento ar vartotojo suvartoto geriamojo vandens ir išleistų nuotekų kiekis nustatomas skaičiuojant, kad vanduo tekėjo 0,35 (trisdešimt penkių šimtųjų) metro per sekundę greičiu vandentiekio vamzdyno skersmeniu dvidešimt keturias valandas per parą per visą nustatytą pažeidimo laikotarpį, pagal formulę:

$$Q = \pi D^2 / 4 \times v \times l, \text{ kur}$$

Q – sunaudoto geriamojo vandens kiekis, kub. metrai per parą;

π – pi, matematinė konstanta –3,14;

D – vamzdžio diametras, metrai;

v – vandens tekėjimo greitis (0,35 m/s), metrai per sekundę;

l – pažeidimo laikotarpis, sekundės.

Pvz.: kai vamzdžio diametras 20mm: $Q = 3,14 \times 0,02^2 / 4 \times 0,35 \times 3600 \times 24 = 9.495 \text{ m}^3/\text{parą}$.

Jeigu pažeidimo laikotarpio neįmanoma nustatyti, sunaudoto geriamojo vandens kiekis apskaičiuojamas ne ilgesniam kaip vieno mėnesio laikotarpiui.“

50. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūros metu nustačius, kad asmuo savavališkai prijungė savo geriamojo vandens naudojimo įrenginius, geriamajam vandeniui tiekti reikalingas komunikacijas prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros, asmens sunaudoto ir neapmokėto geriamojo vandens kiekis nustatomas skaičiuojant, kad vanduo tekėjo 0,35 (trisdešimt penkių šimtųjų) metro per sekundę greičiu visu įvado skersmeniu per visą savavališko prijungimo laikotarpį, pagal formulę:

$$Q = \pi D^2 / 4 \times v \times l, \text{ kur}$$

Q – sunaudoto geriamojo vandens kiekis, kub. metrai parą;

π – pi, matematinė konstanta –3,14;

D – vamzdžio diametras, metrai;

v – vandens tekėjimo greitis (0,35 m/s), metrai per sekundę;

l – pažeidimo laikotarpis, sekundės.

Pvz.: kai vamzdžio diametras 15 mm: $Q = 3,14 \times 0,015^2 / 4 \times 0,35 \times 3600 \times 24 = 5.341 \text{ m}^3/\text{parą}$.

Jei savavališko prijungimo datos neįmanoma nustatyti, asmens sunaudoto ir neapmokėto geriamojo vandens kiekis skaičiuojamas nurodytu būdu, tačiau ne per ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį.

51. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros priežiūros metu nustatčius, kad asmuo savavališkai prijungė savo nuotekų šalinimo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros, asmens pašalintų nuotekų kiekis nustatomas skaičiuojant, kad nuotekos tekėjo 0,35 (trisdešimt penkių šimtųjų) metro per sekundę greičiu dvidešimt keturias valandas per parą, esant 0,65 (šešiasdešimt penkių šimtųjų) nuotekų tinklų skersmens užpildymui, laikotarpiu nuo savavališko prijungimo dienos iki savavališko prijungimo pašalinimo dienos, pagal formulę:

$$Q = \pi D^2 \times 0,65 / 4 \times v \times l, \text{ kur}$$

Q – sunaudoto geriamojo vandens kiekis, kub. metrai parą;

π – pi, matematinė konstanta –3,14;

D – vamzdžio diametras, metrai;

v – vandens tekėjimo greitis (0,35 m/s), metrai per sekundę;

l – pažeidimo laikotarpis, sekundės.

Pvz.: kai vamzdžio diametras 100 mm: $Q = 3,14 \times 0,1^2 \times 0,65 / 4 \times 0,35 \times 3600 \times 24 = 154,3 \text{ m}^3/\text{parą}$.

Jei savavališko prijungimo datos neįmanoma nustatyti, asmens pašalintų nuotekų kiekis skaičiuojamas nurodytu būdu, tačiau ne per ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį.

VII SKYRIUS

SAVAVALIŠKAS PRISIJUNGIMAS PRIE PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS

29. Asmenys ir abonentai, savavališkai prijungę nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus paviršinių nuotekų šalinimo įrenginius prie paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, traukiami atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² straipsnį.

30. Savavališku prisijungimu prie paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros laikomi atvejai, kai paviršinių nuotekų šalinimo įrenginiai prijungti prie paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros neturint paviršinių nuotekų tvarkytojo išduotų prijungimo sąlygų ir (arba) jam nedalyvaujant.

31. Per savavališkai prijungtą paviršinių nuotekų išvadą nuotekos nepriimamos tvarkyti ir šį išvadą paviršinių nuotekų tvarkytojas atjungia, išskyrus atvejus, jei šio įvado atjungimas pablogins kitų abonentų paviršinių nuotekų tvarkymą. Savavališkai prijungtas paviršinių nuotekų išvadas atjungiamas po to, kai surašomas paviršinių nuotekų tvarkytojo patvirtintos formos aktas ir pateikiamas susipažinti

ir pasirašyti vartotojui, abonentui ar asmeniui, savavališkai prijungusiam paviršinių nuotekų šalinimo įrenginius. Vartotojui, abonentui, asmeniui ar jo atstovui atsakius dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti, jis galioja, tačiau paviršinių nuotekų tvarkytojo įgaliotas atstovas apie atsakymą dalyvauti surašant šį aktą ir (ar) jį pasirašyti turi pažymėti abiejuose akto egzemplioriuose, iš kurių vienas lieka paviršinių nuotekų tvarkytojui, kitas egzempliorius įteikiamas vartotojui, abonentui, asmeniui ar jo atstovui, savavališkai prijungusiam nurodytus įrenginius.

32. Savavališkai prijungto paviršinių nuotekų išvado atjungimo darbų sąnaudas apmoka savavališkai prijungtų paviršinių nuotekų šalinimo įrenginių savininkas arba kitaip savavališkai prijungtą paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą valdantis ir (arba) naudojantis asmuo.

33. Paviršinių nuotekų tvarkytojas, patikrinimo metu nustatęs, kad asmuo savavališkai prijungė jam nuosavybės teise priklausančius ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus paviršinių nuotekų šalinimo įrenginius prie paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, surašęs paviršinių nuotekų tvarkytojo patvirtintos formos aktą, informuoja savivaldybių institucijas ir jų įgaliotus pareigūnus, kuriems priskirta funkcija esant Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² ir 589 straipsniuose nustatytiems pagrindams surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolą pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 332² ir 589 straipsnius. Jeigu paviršinių nuotekų tvarkytojas nustato, kad į paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise ar kitaip valdomą ir (arba) naudojamą paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą savavališkai buvo šalinamos buitinės, gamybinės arba komunalinės nuotekos, paviršinių nuotekų tvarkytojas informuoja valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę vykdančias institucijas.

34. Paviršinių nuotekų tvarkytojas, fiksuodamas savavališko prisijungimo faktą ir pagal šių Taisyklių 31 punktą atjungdamas paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, akte turi nurodyti savavališko prisijungimo nustatymo datą, laiką, vietą, savavališko prisijungimo laikotarpį (jeigu žinomas), per savavališko prisijungimo laikotarpį išleistų paviršinių nuotekų kiekį (jeigu nustatoma), paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros atjungimo datą ir laiką. Jeigu savavališko prisijungimo laikotarpis, išleistų paviršinių nuotekų kiekis nežinomas ir nenustatomas, išleistų paviršinių nuotekų kiekis apskaičiuojamas Taisyklių 52 punkte nustatyta tvarka.

52. Paviršinių nuotekų tvarkytojui nustačius, kad asmuo savavališkai prijungė savo paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginius prie paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, asmens pašalintų paviršinių nuotekų kiekis nustatomas per paskutinius 6 mėnesius iškritusių kritulių kiekį padauginant iš abonto teritorijos, nuo kurios surenkamos paviršinės nuotekos, ploto.

„52¹. Geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nustačius, kad asmuo savavališkai prijungė savo paviršinių nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kuri neskirta paviršinių nuotekų tvarkymui, ir yra nustatytas savavališko prisijungimo laikotarpis, asmens pašalintų paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento pavirtinimo“, nustatyta tvarka. Jei savavališko prisijungimo laikotarpio nustatyti neįmanoma, išleistų paviršinių nuotekų kiekis nustatomas Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento pavirtinimo“, nustatyta tvarka per paskutinius 1 metus iškritusių kritulių kiekį padauginant iš viso asmens valdomos ar kitaip naudojamos teritorijos, nuo kurios surenkamos paviršinės nuotekos, ploto.“

Paviršinių nuotekų kiekis (W_f) apskaičiuojamas pagal formulę:

$W_f = 10 \times H_f \times p_s \times F \times K$, $m^3/\text{mėnesį}$ ar kitą ataskaitinį laikotarpį,

čia:

H_f – vidutinis daugiametis kritulių kiekis tam tikroje teritorijoje, mm (Pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenis. Apskaičiuojama iš eilės einantiems trisdešimties metų laikotarpiams, perskaičiuojant kas dešimt metų.);

p_s – paviršinio nuotėkio koeficientas:

$p_s=0,85$ – stogų dangoms;

$p_s=0,83$ – kietoms, vandeniui nelaidžioms, dangoms;

$p_s=0,78$ – akmenų grindiniui;

$p_s=0,4$ – iš dalies vandeniui laidiems paviršiams (pavyzdžiui, sutankintas gruntas, žvyras, skalda, ir pan.);

$p_s=0,2$ – žaliesiems plotams (pavyzdžiui, pievos, vejose, gėlynai ir pan.), kuriuose įrengta vandens surinkimo infrastruktūra;

$p_s=0,8$ – koeficientas taikomas, kuomet teritorija yra planuojama ir (ar) nėra žinomas paviršiaus tipas;

F – teritorijos plotas, išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas, ha;

K – paviršinio nuotėkio koeficientas, atsižvelgiant į tai, ar sniegas iš teritorijos pašalinamas. Jei sniegas pašalinamas, – $K=0,85$, jei nešalinamas, – $K=1$ “;

Pvz.: kai teritorijos plotas $100 m^2$: $W_f = 10 \times 801 \times 0,83 \times 0,01 \times 1 = 66,48 m^3/\text{metus}$